

*Міністерство охорони здоров'я України
Міністерство освіти і науки України
Національний фармацевтичний університет
Кафедра менеджменту, маркетингу та
забезпечення якості у фармації*

МАТЕРІАЛИ

**XII науково-практичної internet-конференції з міжнародною участю
«МЕНЕДЖМЕНТ ТА МАРКЕТИНГ У СКЛАДІ
СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ, НАУКИ, ОСВІТИ,
ПРАКТИКИ»
(19 березня 2026 р.)**

MATERIALS

**of XII scientific and practical internet-conference
with international participation
«MANAGEMENT AND MARKETING IN THE MODERN
ECONOMY, SCIENCE, EDUCATION AND PRACTICE»
(19 March 2026)**

Харків

2026

МАРКЕТИНГОВІ ПІДХОДИ У ФІТОТЕРАПІЇ

Хворост О.П.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

cnc@nuph.edu.ua

Постановка проблеми. Турбулентність сучасності вимагає глибоких та стрімких змін життя, зокрема трансформації системи охорони здоров'я. В Україні цей процес ускладнюється викликами війни з її екологічними, економічними та соціальними наслідками. Зважаючи на це, все більшу популярність набувають лікарські засоби рослинного походження завдяки бюджетності, доступності та безпечності. За даними ВООЗ з 194 країн лише 124 мають регуляторну систему щодо обігу лікарських засобів рослинного походження. 78 Всесвітня асамблея охорони здоров'я у травні 2025 року схвалила «Глобальну стратегію ВООЗ щодо традиційної медицини на 2025–2034 рр.» Також ВООЗ вперше провела саміт з традиційної медицини та презентувала Глобальну бібліотеку традиційної медицини, здобутками якої є системний та структурований доступ до джерел зовнішньої наукової та технічної медицини. Головне завдання цих заходів конвергенція традиційної та доказової медицини, моніторинг безпечності та дієвості рослинних засобів.

Мета. Аналіз підходів до вітчизняного ринку фітопрепаратів для підвищення його ефективності.

Методики дослідження. Контент-аналіз літературних джерел міжнародних наукометричних платформ (Scopus, Web of Science), галузевих баз (PubMed, IEEE Xplore, EconBiz) та пошукових систем відкритого доступу (Google Scholar, BASE, ScienceDirect).

Основний зміст дослідження. Середньорічний темп збільшення світового ринку фітозасобів складає 8-20 %. Така тенденція за прогнозами буде тривати щонайменше до 2030 року. У 2026 році цей ринок оцінюється в залежності від застосованих методів в рамках 127-271 млрд \$.

Найпопулярніше використання фітозасобів при застудах, захворюваннях шлунково-кишкового тракту, центральної нервової системи, трохи рідше – при захворюваннях печінки, гінекологічних проблемах. Необхідна ліквідація ряду недоліків: перебільшення безпеки лікарських препаратів рослинного

походження, низька обізнаність пацієнтів, а в більшому ступеню, лікарів, щодо справжньої ефективності та можливості заміни синтетичних АФІ рослинними, низька можливість одночасного використання препаратів рослинного і синтетичного походження. Розроблена модель раціональної фітотерапії повинна гармонійно вписатися в вітчизняну охорону здоров'я. Елементами раціональної фітотерапії є вивчення можливостей терапевтичного обміну, тобто заміни синтетичного засобу на рослинний аналогічної спрямованості дії, поглиблення доказової фітотерапії, що базується на пошуку даних ефективності фітозасобів, і найголовніше – фітофармацевтична опіка, що демонструє моніторинг безпеки використання фітозасобів, їх взаємодії з синтетичними та використання відповідними категоріями пацієнтів (діти, вагітні, тощо).

Інноваціями сьогодення є «зелений маркетинг» та еко-брендинг; широке використання штучного інтелекту на етапах скрінінгу, що пришвидчує процес досліджень; персоналізація засобів шляхом використання можливостей ботів, опросів; узгодження роботи гаджетів, соціальних мереж та аптек; впровадження новітніх лікарських форм з використанням наночасток та ліпосом для таргетної доставки та пролонгованості дії; застосування сталих підходів фітоінжинірингу для вирощування лікарської сировини та створення фітозасобів; молекулярна фармація та ДНК-штрихкодування для перешкоджання фальсифікації; розробка експертних гайдів про користь адаптогенів (женьшень, родіола) та безпечне поєднання рослинних із синтетичними засобами, influencer-маркетинг шляхом співпраці з нутриціологами та мікроінфлюенсерами, які декларують здоровий спосіб життя.

Висновки. В Україні необхідне впровадження у практику вітчизняної охорони здоров'я раціональної фітотерапії, створення єдиної сучасної цифрової бази лікарської рослинної сировини та лікарських засобів рослинного походження, впорядкування ринку дієтичних добавок з АФІ рослинного походження, тощо.